

Аналіз регуляторного впливу

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення» щодо посилення відповідальності за порушення у сфері гідрометеорологічної діяльності»

I. Визначення проблеми

Небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища щороку завдають значної шкоди галузям економіки та населенню України. Європейська економічна комісія ООН оцінює щорічні збитки від стихійних лих у середньому як один відсоток від валового внутрішнього продукту (у випадку з Україною це понад 550 млн дол. США щороку). Сільське, водне, лісове господарство, енергетика, транспорт, будівництво, комунальне господарство, агропромисловий комплекс, рекреаційна та туристична індустрії, системи зв'язку і Збройні Сили України не можуть стабільно та ефективно функціонувати без своєчасної якісної інформації та прогнозів національної гідрометеорологічної служби. Важливе значення для сталого розвитку України має також інформація про стан забруднення атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих вод суші та моря, яка отримується на мережі спостережень за забрудненням довкілля гідрометеорологічних організацій.

Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав та законних інтересів підприємств, установ і організацій, установа правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання в громадян точного і неухильного додержання [Конституції](#) і законів України, поваги до прав, честі та гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

Прийняття проєкту Закону обумовлено необхідністю виконання завдань щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного характеру, захисту населення і територій від їх наслідків, встановлення штрафних санкцій за правопорушення, пов'язані з порушенням вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, а також реалізації в повному обсязі функцій контролю за:

- якістю, комплексністю та єдністю гідрометеорологічних спостережень, додержанням законодавства щодо проведення гідрометеорологічних спостережень, їх обробки та зберігання;

- додержанням вимог законодавства щодо забезпечення і обслуговування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб необхідною гідрометеорологічною інформацією;

- своєчасністю і правильністю ведення державного обліку, реєстрацією гідрометеорологічної інформації та банку гідрометеорологічних даних, а також здійсненням передачі гідрометеорологічних матеріалів до галузевого державного гідрометеорологічного архіву центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Отже, сьогодні існує нагальна потреба у перегляді законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, зокрема положень стосовно реалізації

наглядних функцій у зазначеній сфері, що дозволить забезпечити якісною гідрометеорологічною інформацією органи державної влади, населення, галузі економіки.

Проект Закону враховує вимоги Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема впливає:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		*
Держава	*	
Суб'єкти господарювання	*	

II. Цілі державного регулювання

Проект Закону розроблений з метою:

вдосконалення діяльності, пов'язаною зі здійсненням державного нагляду (контролю);

встановлення штрафних санкцій за правопорушення, пов'язані з порушенням вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, здійсненням суб'єктом господарювання гідрометеорологічної діяльності без декларації про провадження господарської діяльності у сфері гідрометеорологічної діяльності, невиконанням приписів щодо усунення порушень вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативу до запропонованого проекту регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: прийняття проекту законодавчого акта	Зазначений спосіб є найбільш доцільним, забезпечить врахування позитивного європейського досвіду з питань гідрометеорологічної діяльності, приведе законодавство у сфері гідрометеорологічної діяльності у відповідність з чинним законодавством України, підвищить ефективність функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень, та впорядкує провадження гідрометеорологічної діяльності
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Зазначений спосіб не дасть можливості забезпечити державний нагляд (контроль) у сфері гідрометеорологічної діяльності відповідно до вимог чинного законодавства, залишить незмінним рівень функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень. Зазначений спосіб є неприйнятним та не забезпечує досягнення поставленої цілі регулювання

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

2.1 Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: прийняття проекту законодавчого акта	Прийняття проекту Закону забезпечить державний нагляд (контроль) у сфері гідрометеорологічної діяльності, підвищить ефективність функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень та впорядкує провадження гідрометеорологічної діяльності в Україні	Бюджетні витрати на реалізацію положень проекту Закону складатимуть 616640 грн на рік (3083203 грн на 5 років)*
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Відсутні	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері

* За даними інформаційної сторінки вебпорталу Пенсійного фонду України показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, станом на вересень 2020 року складає 9837 гривень 35 копійок на місяць (9837,35 грн/22 робочі дні).— заробітна плата за 1 день перевірки (8 годин) складає 447,15 грн на день та відповідно 4471,52 грн за період проведення планової перевірки (10 днів), витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо) складуть 200 гривень. Таким чином, сумарні витрати для суб'єктів господарювання на рік складуть 616640,64 грн (витрати за 5 років складуть 3083203,2 грн).

2.2 Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

За звітними та статистичними даними гідрометеорологічних організацій сфери управління ДСНС під дію проекту Закону підпадають:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, одиниць	50	69	8	5	132
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	37	53	6	4	100

*- поділ здійснено за чисельністю працівників за календарний рік, без врахування обсягу річного доходу

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: прийняття проекту законодавчого акта	Високі. Зазначений спосіб сприятиме недопущенню порушення вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності,	66 066 грн за рік (330 330 грн за 5 років) – витрати, пов'язані з отриманням декларації про провадження гідрометеорологічної діяльності у сфері

		гідрометеорологічної діяльності
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Мінімальні. Залишення застарілої законодавчої бази у сфері державного нагляду (контролю) гідрометеорологічної діяльності не сприятиме підвищенню ефективності діяльності національної гідрометеорологічної служби, інших юридичних незалежно від форм власності та фізичних осіб під час проведення гідрометеорологічної діяльності	Витрати суб'єктів господарювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	40,50	202,50
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	360,0*	1800,0*
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	100,0	500,0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	500,50	2502,50
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	132*	132*

11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	66066,0	330330,0
* для розрахунків взято виключно кількість суб'єктів господарювання, віднесених до середнього ступеня ризику			

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	360,0	360,0	1800,0
---	---	-------	-------	--------

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	100,0	0	500,0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	---

проблеми)		
Альтернатива 1: прийняття проекту акта	4	Проблема більше не існуватиме (зазначений спосіб повністю відповідає вимогам законодавства та сучасності, є найбільш доцільним і ефективним)
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	1	Проблема продовжить існувати

Рейтинг результативнос ті	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок), грн:	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: прийняття проекту акта	Високі, оскільки прийняття проекту Закону підвищить достовірність даних під час проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних із оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, справджуваність прогнозів, штормових попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища	Бюджетні витрати на реалізацію положень проекту Закону складатимуть 616640 грн на рік (330 330 грн на 5 років) Витрати суб'єктів господарювання складатимуть 500,50 грн за рік (2502,50 грн за 5 років) – витрати, пов'язані з отриманням висновку за результатами експертизи провадження гідрометеорологічної діяльності, а також поданням декларації про провадження господарської діяльності у сфері гідрометеорологічної діяльності	Зазначений спосіб регулювання повністю відповідає вимогам законодавства та сучасності, є найбільш доцільним і ефективним. Проблема більше не існуватиме
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	Відсутні, оскільки правове регулювання у зазначеній сфері відсутнє	Бюджетні витрати, а також витрати суб'єктів господарювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: прийняття	Прийняття законопроекту дає змогу повністю	Відсутній ризик зовнішніх чинників на дію

проекту акта	досягнути поставлених цілей, забезпечити органи державної влади та місцевого самоврядування достовірною гідрометеорологічною інформацією та інформацією про забруднення навколишнього природного середовища	запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	Неприйнятна, зважаючи на необхідність актуалізації деяких законодавчих актів у сфері гідрометеорологічної діяльності до вимог сьогодення, адаптації законодавства до законодавства ЄС	–

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є:

1) прийняття проекту Закону та, як наслідок:

удосконалення процедури та механізму здійснення посадовими особами ДСНС заходів державного нагляду (контролю) за додержанням і виконанням вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності.

2) інформування громадськості про встановлені актом вимоги шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет на офіційному вебсайті ДСНС.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проекту Закону:

а) дії суб'єктів господарювання – недопущення порушення вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності;

б) дії центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, – надання методичної допомоги та консультацій суб'єктам господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта; розроблення і здійснення заходів, спрямованих на його реалізацію.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати суб'єктів господарювання та органів виконавчої влади наведено у Додатках 2 та 3 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно.

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків, розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва) не здійснювався.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата) *	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта**	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання**	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	1	55,89	0,3	132	2213,24
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	2	55,89	0,3	132	4426,48
камеральні					
виїзні					
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання					

5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання					
6. Підготовка звітності за результатами регулювання					
7. Інші адміністративні процедури					
Разом за рік	3	111,78	0,6	132	6639,72
Сумарно за п'ять років	15	558,9	3	132	33198,6

* За даними інформаційної сторінки вебпорталу Пенсійного фонду України показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, станом на вересень 2020 року складає 9837 гривень 35 копійок на місяць (9837,35 грн/22 робочі дні/8 годин = 55,89 грн/год)

** планові заходи державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності із середнім ступенем ризику буде здійснюватися не частіше ніж один раз на три роки

*** для розрахунків взято виключно кількість суб'єктів господарювання, віднесених до середнього ступеня ризику

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі, що дасть змогу повністю вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії регуляторного акта можлива у разі зміни законодавства України.

Термін набуття чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показники результативності регуляторного акта буде встановлено після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Підвищення справджуваності прогнозів, попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища.

2. Збільшення завчасності прогнозів, попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб підприємців стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки проект Закону розміщено на офіційному вебсайті ДСНС.

4. Загальні витрати суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регуляторного акта, за рік складуть 66066 грн, за п'ять років – 330330 гривень.

5. Зменшення витрат держави та суб'єктів господарювання у зв'язку із завчасними попередженнями про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Уповноваженим органом виконавчої влади здійснюватимуться базове, повторне та періодичні відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних та звітних даних за такими основними показниками: справджуваність прогнозів, штормових попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища та їх завчасність. Базове відстеження результативності законодавчого акта буде здійснено до набуття чинності проекту Закону шляхом аналізу статистичних даних. Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набуття чинності цим регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстежень.

Періодичне відстеження здійснюватиметься що три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження результативності.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до ДСНС.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Цільові групи, які будуть залучатися для проведення відстеження, – центральний апарат ДСНС, гідрометеорологічні організації та підприємства.

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

Микола ЧЕЧОТКІН

_____ 2020 р.